

LIITO-ORAVASELVITYS 23.4.2025, SAMMONTORPPA

Alueen yleiskuvaus

Liito-oravaselvitys liittyy Hämeenlinnan kaupungin suunnittelemaan Sammontorpan uuteen kaava-alueeseen. Kaava-alue sijoittuu Hämeenlinnan keskusta-alueen länsipuolelle ja Sammon asuinalueen viereen lounaispuolelle. Kaava-alueen eteläpuolella sijaitsevaan Alajärveen on matkaa lähimmillään noin 200 metriä. Alue on pinta-alaltaan noin 32,5 hehtaaria ja se on suurimmaksi osaksi puustoista ympäristöä. Alueelle sijoittuu avohakkuukuvioita sekä kaksi vanhaa niityttynyttä peltoalaa, joiden yhteenlaskettu pinta-ala on noin 2 hehtaaria. Alueelle on tehty vuonna 2016 liito-oravaselvitys (Hämeenlinna, Hevonpiertämä liito-oravaselvitys 2016, Ramboll) ja vuonna 2017 kasvillisuus selvitys sekä ehdotus alueen luontoarvojen säästämiseksi (Hämeenlinnan ympäristöjulkaisu 2017, Jutila Heli).

Kartta 1. Sammontorpan uusi kaava-alue.

Kartta 2. Kaava-alueen luonnoltaan arvokkaimmat alueet ja liito-oravien ja lepakoiden kannalta tärkeitä ekologiset yhteydet (Hämeenlinnan ympäristöjulkaisu, Jutila Heli 2017).

Tutkimusmenetelmät

Kaava-alueen metsät kierrettiin läpi 23.4.2025, jolloin kaikki lumet olivat sulaneet puiden tyviltä. Tarkastelussa kiinnitettiin huomiota metsien puu- ja ikärakenteeseen. Metsiköistä tutkittiin kaikkien järeähköjen puiden tyvet. Erityisesti huomiota kiinnitettiin isoihin kuusiin, koivuihin, leppiin, raitoihin ja haapoihin.

Liito-oravan elinpiiristä

Liito-orava asettuu mieluiten kuusivaltaiseen metsään, jossa on riittävästi lehtipuita seassa. Kesällä se syö pääosin lehtipuiden lehtiä, suosituimpia ovat koivut, lepät ja haapa. Syksyllä ravinto koostuu lähinnä havupuiden silmuista sekä koivun ja lepän norkoista. Vastaavaan ravintoon se turvautuu myös talvella. Ravintopuiden lisäksi liito-oravan elinympäristöllä pitää olla riittävästi sopivia pesäpaikkoja, kuten vanhoja tikankoloja tai risupesä. Liito-oravakoiraiden reviirit ovat laajoja ja niiden elinpiirin keskimääräinen pinta-ala on noin 60 hehtaaria. Naarailta on huomattavasti pienempi reviiri, vain noin kahdeksan hehtaaria. Molemmat sukupuolet käyttävät useita eri koloja, ja niiden reviireillä on tärkeitä ydinalueita.

Kuva 1. Alueen kuusivaltaista metsää, jossa kasvaa seassa haapoja.

Kuva 2. Alueen kaakkoisosassa oleva tasaikäinen istutettu koivikko.

Kuva 3. Kaakkoisosan vanhan peltoalueen haapaa kasvavaa reunapuustoa.

Tulokset ja päätelmät

Alueella ei havaittu merkkejä liito-oravasta. Merkkejä liito-oravista ei havaittu myöskään aiemmin alueella tehdyssä liito-oravaselvityksessä 2016. Alueen metsät ovat pääosin liito-oravalle soveliaista elinympäristöä. Metsät ovat puulajisuhteiltaan ja metsänrakenteeltaan melko vaihtelevia. Suurin osa alueesta on kuitenkin kuusivaltaista metsää, jossa seassa kasvaa yksittäin haapoja ja koivuja. Pienillä aloilla koivu kasvaa pääpuuna ja myös paikoin mänty esiintyy pienialaisesti valtalajina. Kaava-alueen keskivaiheen hakkuualueen reunassa on pieni kaistale nuorta kuusikkoa, jossa seassa esiintyy yksittäin varttuneempia haapoja. Alueen lounaisrajan tuntumassa sijaitsee vanha peltoalue, jonka reuna-alueella kasvaa yksittäin melko paljon isoja haapoja iäkkäämpien kuusien seassa. Alueelle sijoittuu myös tasaikäistä istutettua koivikkoa.

Alueelle on tehty myös kasvillisuusselvitys 2017, jonka karttaan on merkitty alueen luonnoltaan arvokkaat alueet ja liito-oravien ja lepakoiden kannalta tärkeät ekologiset yhteydet (kuva 2). Vuonna 2016 liito-oravaselvitykseen tehdyt rajaukset liito-oravalle soveliaiksi elinympäristöiksi noudattelevat rajauksiltaan kasvillisuusselvityksessä 2016 rajattuja luonnoltaan tärkeitä alueita.

Alueella on selvitysten jälkeen tehty metsänhakkuita ja aiemmin kartalle merkityt arvokkaat alueet ja ekologiset yhteydet ovat osittain hävitetty. Aiemmissa selvityksissä rajattujen alueiden, vielä hakkuilta säästyneet alueet ja toisiinsa kytkeytyneet metsäalueet on suositeltavaa säästää aiemmissa selvityksissä ilmi tulleiden luonnonarvojen vuoksi. Kriittinen kohta ekologisen yhteyden kannalta on kaava-alueen pohjoisosassa, josta on yhteys Tertin laajemmalle metsäalueelle. Yhteys on heikentynyt metsähakkuiden vuoksi, mutta karttatarkastelun perusteella jonkinlainen puustoinen yhteys on vielä säilynyt.

Suomen lajitietokeskuksen lajirekisterin mukaan kaava-alueen läheisyydessä on vanhoja liito-oravahavaintoja. Tertin alueella on liito-oravahavaintoja vuodelta 2006. Matkaa aiemmasta liito-oravahavainnosta kaavamuutosalueen reunaan on noin 500 metriä.